110804 - Kadın Hacc ve Umrede saçını nasıl kısaltır?

Soru

Annem Umreyi yaptıktan sonra bilmeyerek saçından bir tutam seç kesti, bunun hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Saçı tıraş etmek veya kısaltmak Umrenin vaciplerindendir. Ancak saçı tıraş etmek kadınlar için geçerli değildir, kadınlar için meşru olan kısaltmaktır, tercihli görüş olan ayrıca Maliki ve Hanbeli mezhebine göre; kısaltma saçın tümünden yapılmalıdır. Şayet ümre yapan kadının saçı örgülü ise örgülerin tüm uçlarından kesilir veya saçı toplanır tümünden kesilir. Kadınlar için Müstahap olan parmak ucu kadar kesmektir, hatta parmak ucundan daha az da kesebilir, çünkü şeriaatta kesilecek miktar sınırlandırılmamıştır.

El Bacî Rahimehullah şöyle der[1]: Kadınlar ihrama girmek istediklerinde kendi örgülerini kısaltmak için hazırlar İhramdan çıktıktan sonra onları kısaltırlar.

Kısaltmanın miktarı ne kadardır?

İbn Omer Radiyallahu anhu dan parmak ucu kadar kesileceğine dairrivayet bulunmaktadır. İbn habib, Îmam Malikten parmak ucu kadar,yada daha fazla veya az kesilmesi rivayet etmiştir. Îmam Malik derki: kadınlar için saçın kısaltılması hakkında mezhebimizde belirli bir miktar yoktur. Saçından ne kadar keserse caizdir. Ancak kısaltma yapılırken saç ister kısa olsun ister uzun olsun saçın tümünden alınması gerekir. [2]

Îbn Kuddame Rahimehullah Müğnî adlı kitabında[3] Erkeklerin saçın tümü veya bir kısmını kesmek gereklidir, aynı hüküm Kadınlar için de gerekli olduğunu, kendisi bunda kararkılmış olup, Îmam Malik Rahimehullah ta bu görüşü benimsemiştir., Îmam Malik Rahimehullah der ki: saçının ne

kadarını keserse geçerlidir. Îmam Ahmed Rahimehullah parmak ucu kadar kesilir demiştir. Ayrıca bu görüş İbn ömer Îmam Şafîî, Îshak, Ebî sevr'in mezhebi dir. Ancak bu görüş İbn Omer'in sözlerine binaen müstehaptır.

İbn Munzir: kadınlar için meşru olan kısaltmanın olduğu konusunda âlimler arasında ihtilaf yoktur. ibn Abbas Radiyallahu anhudan rivayet edildiğne göre Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem şöyle demiştir: "Kadınlara tıraş yoktur, onlara ancak kısaltma vaciptir."[4] Ali Radiyallahu anhu dan şöyle rivayet edilmiştir: "Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem

Kadınların saçlarının tümünü kesmelerini yasaklamıştır."[5]Îmam ahmed'den kadınların saçlarını nasıl kısaltırlar? Soru üzerine: "saçlarını öne doğru topladıktan sonra saçlardan parmak ucu kadarını keserler." Diye cevap vermiştir.

Îbn Ûseymin Rahimehullah "Şarh'ül-Mumetta' "(7/329) isimli kitabında: "Kadın saçından parmak ucu kadar kesecektir" sözün anlamı;kadınların örgüsü varsa saçlarının örgüsünün ucundan tutar ve parmak kadar keser, ancak saçlarının örgüsü yoksa saçın uçlarından tutup parmak ucu kadar keser. Parmak ucunun uzunluğu yaklaşık 2 cm kadardır. Ancak kadınlar arasında yaygın olan: kadınlar saçlarını parmağına sardıktan sonra her iki tarafını birleşince vacip olan miktarın böyle olmasının bilinmesi doğru bir anlayış değildir.

Bunun üzerine her kim saçların sadece bir tarafından kısaltma yaparsa geçerli bir kısaltma yapmış olamaz. Şuan belirttiğimiz şekilde yeniden saçlarından kesmesi gerekir. Daha önce işlediği ihram yasaklardan dolayı da sorumlu tutulmaz.

Îbn Ûseymin Rahimehullah Umresini tamamlamayan kadının hükmü sorulduğunda; şöyle demiştir: "İhramın yasaklarından birini işleyen bir kadına gelince, farz edelim kocası ihramda iken onunla cima' etti. Şüphesiz Hacc ibadetlerini yerine getirirken sakınılması gereken en büyük yasaklardan biridir. Buna rağmen kadın için bir şey gerekmez, çünkü kadın bilmeden yapmıştır. Zaten insanlar ya bilmeden veya unutarak yada zorla yasakları işlerlerse onlara her hangi bir yükümlülük yoktur. "[6]

Ayrıca Îbn Ûseymin Rahimehullah 'a Umresini tamamlayan adamın saçlarını sadece bir taraftan

kısaltıp sonra evine gittikten sonra yanlış yaptığını öğrenen kişi hakkında ne vacip olur? diye soruldu?

Cevaben şöyle buyurdu: “Bunu yapan kişi şayet bilmeyerek yaptıysa ve yanlış yaptığı anladıktan sonra hemen oracıkta elbiselerini çıkarır İhramını giyer ve saçının tümünü tıraş eder veya tümünden kısaltır. Böylece onun yaptığı işler af dahilindedir, çünkü bilmeden yapmıştır.

Zira tıraş olmak veya saçı kısatlanın Mekke’de olması şart değildir, doğrusu hem Mekke’de hem de Mekke dışında da olur. Ancak yaptığı işi bir alimin fetvasına uyarak yapmışsa, üzerinde gene de bir caza yoktur, çünkü yüce Allah şöyle buyurmaktadır: “Eğer bilmiyorsanız ilim sahiplerine sorun.”[7]

Alimlerin bazıları saçların bir kısmını kısaltmak saçın tümünü kısaltmak gibi olduğunu söylemektedirler. [8]

Kadınlar saçlarını kısaltmak için elbiselerini çıkarmaları gerekmiyor, çünkü ihramlı iken onlara normal elbiseler zaten haram değildir. Onlara yasak olan sadece her iki eldiven ve peçedir.

En iyi bilen Allah’tır.

---

[1] Munteka kıtabı 3. cilt sayfa 29

[2] Not: kısaltılarak alıntı yapılmıştır.

[3] -3.196

[4] - Ebu Davûd

[5] - Îmam Tirmizînin

[6] - Fetava Mecmuası: 21/351

[7] - Nahl 43

[8] - El lika el şehri 10